

Toespraak Burgerinitiatief Teken tegen kernwapens

door Krista van Velzen

Geachte afgevaardigden, voorzitter,

Bedankt voor de kans om hier vandaag te mogen spreken, namens de 45.608 Nederlanders die het burgerinitiatief Teken tegen Kernwapens van het Nederlandse Rode Kruis, de ASN bank en PAX ondertekenden. 45.608 mensen die u oproepen om een nationaal verbod op kernwapens in te stellen.

Het is maar het topje van de ijsberg. Uit een recente opiniepeiling blijkt dat 85% van de Nederlandse bevolking vindt dat kernwapens verboden moeten worden.

Er is geen maatschappelijke steun voor een wapen dat
geen onderscheid maakt tussen burgers en militairen,
onbegrensd is in tijd en bereik en
onacceptabele humanitaire consequenties heeft bij gebruik.

Ook in de Kamer is er geen steun voor deze massavernietigingswapens. De aangenomen motie Sjoerdsma die stelt dat de Nederlandse regering deel moet nemen aan toekomstige onderhandelingen over een internationaal verbod onderstreept de breed gedragen opvatting binnen de Tweede Kamer dat Nederland zich moet inspannen voor een wereldwijd verbod op kernwapens.

Ook internationaal is er geen steun. 115 landen hebben al een verbod. En 139 van de 195 landen in de wereld willen nu onderhandelen over een internationaal verbod. Zij zijn het machteloze wachten op de kernwapenmachten beu en willen niet langer het risico van ongevallen en inzet van kernwapens te moeten dragen.

Na het verbod op chemische en biologische wapens, landmijnen en clustermunities is het de hoogste tijd het meest destructieve wapen dat de mensheid ooit heeft uitgevonden, te verbieden.

De bestaande fora zijn niet in staat gebleken een kernwapenvrije wereld te verwezenlijken. Dat maakt een proactieve rol van afzonderlijke landen noodzakelijk. De Nederlandse regering neemt die rol nu nog niet op zich. Het zou de geloofwaardigheid van Nederland vergroten als de regering niet alleen spreekt over de noodzaak van nucleaire ontwapening maar **zelf ook een concrete en uiterst significante stap zet: een nationaal verbod op kernwapens**. Om dan vervolgens een voortrekkersrol in te nemen bij die internationale onderhandelingen.

De Nederlandse regering houdt in internationale fora krachtige pleidooien voor een wereld zonder kernwapens maar wijst naar anderen om die wens uit te gaan voeren. Nederland houdt vast aan de NAVO kernwapentaak en de 22 kernwapens op Volkel. En laat bovendien toe dat er over twee jaar nieuwe kernwapens naar Nederland komen.

Nederland heeft zich internationaal geïsoleerd. Wij horen bij de minderheid van landen die het idee heeft dat kernwapens nog een rol moeten spelen in de huidige militaire en diplomatieke betrekkingen. De 139 landen die nu willen onderhandelen over een internationaal verbod zien in Nederland helaas **geen bondgenoot**.

De Kamer heeft veelvuldig gedebatteerd over het kernwapenprobleem. Er zijn verschillende mooie moties aangenomen. Dit is het moment om af te ronden en concreet te worden: Wat vindt u dat de regering moet doen?

Gaat u accepteren dat er nieuwe kernwapens in Nederland geplaatst worden?

Gaat u accepteren dat er **wél een kernwapentaak** voor de JSF komt?

Gaat u accepteren dat Nederland de roep om een internationaal verbod **niet omarmt?**

Voorzitter,

Ik **ken** de twijfels die er bij sommigen van u leven:

Over de NAVO : de regering denkt dat nationale maatregelen treffen afbreuk doet aan onze positie van geloofwaardig NAVO partner.

Onzin. Ook **binnen** NAVO bondgenootschap zijn er landen met een nationaal verbod op kernwapens. Daarnaast hebben **meerdere landen** afstand gedaan van Amerikaanse kernwapens op hun grondgebied en zijn er landen die hun **grenzen gesloten houden** voor kernwapens. **Deze landen zijn nog steeds volwaardige NAVO partners.** Het kan dus gewoon. Het is een kwestie van willen, van **politieke moed.**

En dan Poetin

Voorstanders van kernwapens wijzen naar president Poetin en zien in zijn machtspolitiek reden om niet alleen vast te willen houden aan het huidige arsenaal maar ook om te gaan moderniseren.

Voorzitter, **Alle** kernwapenmachten zijn volop bezig met het vernieuwen van hun arsenalen.

Alleen al de VS steekt 1 biljoen dollar in het vernieuwen van kernwapens.

Deze escalatie is een enorm risico voor de wereldbevolking. Zelfs een kleinschalig nucleaire conflict zal het leven van miljarden mensen in gevaar brengen.

We moeten ons aansluiten bij de meerderheid die deze waanzin wil tegengaan, door dit wapen van de tafel te halen, door te zorgen dat het nooit meer gebruikt zal worden.

We kunnen het ons simpelweg niet veroorloven om de oplopende spanning met Rusland als excuus te gebruiken om zelf geen stappen te zetten op het vlak van nucleaire ontwapening. Oplopende spanning ga je niet tegen met nieuwere, beter inzetbare massavernietigingswapens maar met de-escalerende maatregelen.

Het verleden laat ons zien dat er **juist in tijden van oplopende spanning.** succesvol onderhandeld is over belangrijke wapenbeheersingsmaatregelen zoals SALT, START en het NPV.

Door toe te treden tot het Non-proliferatieverdrag heeft Nederland zich verplicht om in goeder trouw te onderhandelen over nucleaire ontwapening.

Die onderhandelingen en die ontwapening zijn nog steeds niet begonnen, omdat er geen stappenplan en geen tijdslimiet zijn afgesproken.

Nederland kan een belangrijke rol spelen in het dichtens van dit juridisch hiaat.

Maar dan is het wel nodig om een kant te kiezen.

Is de Nederlandse regering vóór nucleaire ontwapening of is de regering vóór het vasthouden aan kernwapens zolang deze bestaan? **Allebei** is niet langer een optie, mevrouw de voorzitter.

Ban Ki Moon verwoordde het prachtig: Mijn indringend verzoek **aan iedereen** is dit: Wees de eerste die stappen zet. Wacht niet op anderen of op buurlanden om te beginnen met ontwapening en wapenbeheersingsmaatregelen. Als **u** het voortouw neemt, zullen anderen volgen.

Voorzitter, er is een breed mandaat onder de bevolking. Ook de Kamer wil van de Nederlandse kernwapentaak af.

Het is tijd om dat voor eens en altijd vast te leggen in een verbod.

Het kan.

Wat nodig is, is politieke moed.

Kernwapens verbieden: wie durft?